

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ DERGİSİ

SAYI : 2

YIL : 1988

KUR'AN'DA LÜT KAVMI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Dr. M. Kemal ATİK

GİRİŞ

Kur'an'da İslâm'dan önce yaşamış insanlığın eski çağlarına âit pek çok tarihî olaylar, vak'alar ve kıssalar anlatılmaktadır. Bunlar içerisinde Enbiya'ya ait kıssalar büyük yekun tutmaktadır. Hz. Âdem, ve iki oğlu, Hz. Nuh, Salih, İbrahim, İsmail, İshak, Lût, Yakub, Yusuf, Suayb, Musa, Dâvud, Süleyman, Eyyub, Yûnus, Zekerriya Yahya ve İsa gibi peygamberler ve verdikleri mücadeleleri, bunların kavimlerinin sosyal, siyasî, ekonomik ve ahlakî sistemleri, saâdet ve bunalım dönemleri, başarı ve yenilgileri, izzet ve zilletleri, tarihî maceraları, yaşadıkları coğrafi şartları ile âdil ve zâlim yöneticilerin iyilik ve kötülükleri, zulmün toplumu ve toplum için gerekli olan dayanışmayı ortadan kaldıran en büyük yıkıcı düşman olduğu örnekler vererek anlatılır.

Kur'an'ın bunları zikretmesinin amacı, tarihî bir olayı dile getirerek geriyi telkin etmek, geri hayranlığı yapmak ve geçmiş düşmanlığı aşılacak değildir. O'nun gayesi, insanlığın mazisini, geçmişini ve geçmişte olanları tanıması, sebep ve sonuçlarıyla birlikte onları kavraması ve onlara hükmeden ilâhî sünnetleri keşfetmeye çalışmasıdır. Bu da insanın geriye gitmesi anlamına gelmez. Zaten geçmiş, ister iyi ister kötü olsun, bir daha geri gelmez.

Kur'an'ı insanlığın geriye dönüp bakmasını, Allah'a baş kaldıranların âkibetlerinin ne olduğunu, din ve dünya görüşlerini, ahlak telakkilerini, kısacası bir milleti millet yapan, var ve yok eden unsurların neler olduğunu bilmesini ister. O, tarihî olayları zikrederken makul olmayan hiç bir esası anlatmaz. Aksine beşer ihtiraslarına ait ahlak esaslarını nakleder. Fazilet yolundan ayrılmayıp, iyilik yolunda yarışmayı, kişiyi, toplumu fazilet derecesine

çıkma, erişmede ve yükselmeye aydınlatmayı, kibir ve gururdan sakınmayı, taşkınlığa düşmemeyi, felakete karşı sabır ve tahammül göstermeyi, şehvet hislerine hakim olmayı öğretir. Çirkin ve kötü yollara düşenlerin, Allah'dan af diledikleri takdirde bağışlanacaklarını, sapıklıkta devam edenlerin ise, ilhâlî rahmetten iari edileceklerini bilir. Depdebe ve tantana ifratının işret ve zinanın toplumu felakete sürükleyip, ahlâkı fesada uğratacağında, şerre ve bozgunculuğa maruz bırakacak anarşiden, ibret dolu sahneler sunar. Böylece gerek ferdi ve gerekse toplumu, bencillik, aşırı dünya sevgisi, maddeci ve düşmanlık gibi kötü hasletlerden arındırıp, insanları iyiliğe, birliğe ve güzele teşvik ederek, kötülüğü yenmede karşılaşılabilecek meşakketlere tahammül göstermeyi öğütler.

Kur'an, insanlığın dikkatini gerçekleri araştırmaya çağırır. İlk insan ile günümüz insanı arasında, beşeriyetin geçirdiği safhaları gözler önüne serer. İlk peygamber Hz. Âdem ile son peygamber Hz. Muhammed'e kadar bütün peygamberlerin gönderiliş hikmetlerinin, insanlığı var olan her şeyi yaratan kâdiri mutlak olan tek tanrı ve tevhid inancı etrafında birleştirip, inançta vahdeti, gönülde birliği ve dünyada dirliği ve düzenin sağlamak istediklerini anlatır.

Kur'an, tarihî olayları huccet olarak da kullanır. Böylece, geçmiş ve geleceği ile insanları aydınlığa çıkarır. İnsanları şüphelerden kurtarır, kesin bilgi ve güven veren gerçeklere kavuşturur. Allah'ın göndermiş olduğu vahye ve peygamberlerine güveni sağlar (1).

A) Kur'an'da Lût Kavmi

Lût kavmi ve âkibeti hakkında bilgi vermeden önce, Kur'an'ın yirmiyedi yerinde zikredilen Lût kelimesinin menşei ve anlamı üzerinde durmak istiyoruz.

1. Kur'an'da zikredilen tarihî olaylar ve kıssalar hakkında daha geniş bilgi için bkz : Prof. Dr. İsmail CERRAHOĞLU, Tefsir Usûlü, 171-172, Ankara, 1979; Doç. Dr. S. YILDIRIM, Kur'an-ı Kerim'de Kıssalar, İis. İlimler Fakültesi Dergisi, 39-44, Ankara, 1979, 3. Sayı; Dr. M. S. Ramazan el Büti'min Revâiu'l-Kur'an, 1975-191, Dımeşk, 1970 A. el-Hatib, Min Kadâye'l-Kur'an, 139-168, Dâru'l fikri'l-Arabî, 1393/1973; Dr. M. Hicâzi, el-Vahdetü'l-Mevduiyye fi'l Kur'an, 281-319, Kahire, 1390/1970, Mennâul Kattan, Mebâhis fi ulumi'l-Kur'an 305/310, Riyad, 1393/1973, M.A. Câdu'l-Mevla, M.E. İbrahim, A.M. el-Becevî, S. Şehâte, Kısasu'l-Kur'an, 68-74, Mısır, 1389/1969.

a. Kelime olarak Lût

Arap filologlarından bir kısmı ile bazı islâm alimleri Lût kelimesinin menşei hakkında farklı görüşler ileri sürmüşlerdir. Bunları şöyle özetleyebiliriz :

1. Lût kelimesinin Arap asıllı bir kelime olduğunu ve anlamının da havuzu v.s. sıvamak, yapışmak, birine göz veya ok isabet etmek, birşeyi gizlemek gibi manalara gelen «LÂTA» fiilinden türediğini iddia edenler. Bunların başında el-ferra, el-Lihyânî ve İbnü'l Arabî gibi alimler gelmektedir (2).

2. Lût kelimesinin Arapça bir kelime olmadığını, dolayısıyla kelimenin müştak olmasının da mümkün olamayacağını iddia edenler; en-Nehhas, Sibeveyh, en-Nekkâş ve ez-Zeccâc bunlardan-
dır (3).

En-Nehhâs bu konuda şunları söylemektedir: «el-Ferrâ gibi bazı nahivciler, Lût kelimesini «LÂTA» fiilinden türetmişlerdir. Bu yanlıştır. Çünkü mu'cem isimler türemezler. İshak da aynı şekildedir., «es-Suhk» kelimesinden müştaktır denmez» (4). en-Nehhâs ise, «Lût kelimesi yabancı bir kelimedir, Arapça olamaz.» demektedir. Ona göre havuzu sıvamada «LÂTA» fiilini kullanmak caizdir. Fakat isim olarak kullanıldığında Lût, İbrahim ve İshak gibi yabancı bir kelimedir (5). Sibeveyh ise: «Nûh ve Lût kelimeleri Arapça olmayıp yabancı bir kelimedir. Ancak Lût'un üç harfli ve ortasının da sâkin olması sebebiyle müştak olması mümkündür» der (6).

Bazı batılı araştırmacılar, Lût kelimesinin İbranice'de örtmek ve kapamak anlamına geldiğini, dolayısıyla kelimenin Arapça olmadığını, İbranice manasının Arapçaya yapışmanın karşılığı olarak geçtiğini iddia ederler (7).

Görüldüğü üzere Lût kelimesinin menşei hakkında değişik görüşler ileri sürülmektedir. Kanaatimize göre, Lût kelimesinin aslı Arapça olan bir kelime değildir. Bazı filologların da söylediği

2. İbn Manzur, Lisânü'l-Arab, III/411, Beyrut,

3. A.g.y., el-Cevherî, es-Sihah, III/1159, Mısır,?, ez-Zebîdî, Tâcu'l-Arus, V, 218, Bingazi,?.

4. Bkz : A.g. yerler.

5. A.g.y.

6. A.g.y.

7. M.R. Rıza, Tefsiru'l-Menar, VIII/509, Kahire, 1379/1959.

gibi yabancı bir kelimedir. Pekçok kelime gibi Lût kelimesi de Arapça'ya mal edilmiştir.

b. Lût'un ailesi ve Hz. İbrahim'e olan yakınlığı

Kur'an, Hz. Lût'un doğum yeri, âilesi ve babasının kim olduğu hakkında herhangi bir bilgi vermediği gibi, O'nun başından geçen olayları açıklarken de aynı şekilde yer ve zaman bildirmemektedir. Ancak bazı islâmî kaynaklar, Lût'un Basra körfezi bitimindeki «UR» şehrinde doğduğunu yazmaktadırlar (8).

Kaynaklar, Hz. Lût'un babasının adını Hâran olarak vermektedirler. Hâran, Hz. İbrahim'in babası Âzar (9) in oğludur (10). Buna göre İbrahim a.s. Hz. Lût'un amcası olmaktadır. Rivayete göre Âzer'in üç oğlu vardı: Hâran, İbrahim ve Nâhur, Hâran, Lût'un Nçhur ise Betvil'in babasıdır. Betvil'in Rabâka adında bir kızı vardı. Hz. İbrahim'in oğlu İshak'la evlenmişti. Aynı zamanda Rabâka, Hz. Yakub'un da annesidir (11).

Bilindiği üzere Hz. İbrahim'in babası Âzer, putperest idi. Biraz sonra da zikredileceği üzere, Kur'an-ı Kerim, Âzer'in putperest olduğunu açıkça bildirmektedir. Ancak, oğulları Hz. Lût'un babası Hâran ile kardeşi Betvil hakkında kaynaklarda akîdelerini bildiren herhangi bir bilgiye rastlamadık.

c. Lût'un Hz. İbrahim'e ilk inananlardan olması

Hz. İbrahim, babası Âzerle birlikte diğer putperestlerle yaptığı mücadelede onlara : Hiç işitmeyen, görmeyen ve kendilerine bile yararı olmayan şeylere tapmamalarını, Rahman'a başkaldırmamalarını, Şeytana uymamalarını, batıl ilahların ve inançların kendilerine yarar veremeyeceğini tebliğ etmiş, kavmini Allah'ın

8. A.g.e., VIII/510, eş-Şevkanî, Fethu'l Kadir, II/222, Haleb, 1964, 3. tab.
9. Müfessirlerin bir kısmı, Hz. İbrahim'in babasının asıl adının Târeh olduğunu kaydetmektedirler. Kur'an'da babasının adının Âzer olarak geçmesini de şu şekilde izah ederler. Hz. İbrahim'in babasının hizmet ettiği putun adı âzer idi. Puta hizmetinden dolayı da ona bu isim verilmiştir. Bir diğer görüşe göre de, Âzer, İbrani dilinde günah işleyen, sapıtan anlamına gelmektedir. Kur'an hakaret amacıyla bu ismi ona vermiştir. Bkz : Kurtubî VII/22, Beyrut, 1975, İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l Azim, III/282, İstanbul, 1985, Keşşâf, II/29-30, Tahran,?.
10. İbn Kesir, el-Bidaye, I/180-182, Beyrut, 1966, İbnü'l Esir, el-Kamil, I/102, Beyrut, 1965, Tarihu't-Taberî, I/292, 1960.
11. A.g.e., I/244.

varlığına ve birliğine inanmaya çağırılmış, aksi halde kendilerine büyük bir azabın geleceğini haber vermişti (12). Ancak, Hz. İbrahim'in bu daveti onlara fayda vermemiş, aksine azgınlıklarını bir kat daha artırmıştı. Daha küçük yaşta iken, babasını kaybeden Lût, amcası İbrahim'in himayesinde büyümüş, O'nun, kainatın yaratıcısı Yüce Allah hakkındaki sözlerini dinlemişti. Geceyi ve gündüzü yaratanın, ayı, güneşi ve yıldızları halkedenin Allah olduğunu, Babil'in tapınaklarını dolduran putların ne kendilerine ne de başkalarına fayda ve zarar veremeyeceklerini söyleyen amcası Hz. İbrahim'e Lût, inanmıştı. Nitekim Kur'an-ı Kerim Lût'u İbrahim a.s.'a inananların ilki olarak zikretmektedir.» İbrahim şöyle demişti: «Dünya hayatında Allah'ı bırakıp aranızda putları muhabbet vesilesi kıldınız. Sonra kıyamet günü birbirinize küfredersiniz ve karşılıklı lanet okursunuz. Varacağınız yer ateştir; yardımcılarınız da yoktur.» (13). «Bunun üzerine Lût İbrahim'e inandı ve «doğrusu ben Rabbime iltica ediyorum, O şüphesiz güçlüdür, hakimdir dedi» (14).

Müfessirler, âyeti kerimede zikredilen Lût'un iman etmesi hususunda farklı yorumlar getirmişlerdir. İbn Abbas, âyetteki «ÂMENE» lafzını «SADAKA» (tasdik etti) anlamına tefsir etmiştir (15). Taberî ise, İbn Abbas'ın bu görüşünü kabul eder ve peygamberliğe namzet olarak yaratılan Lût'un daha önce putlara tapıp Hz. İbrahim'in davetinden sonra iman etmesinin söylenemeyeceğini, bunun bir peygamber hakkında caiz olmadığını söyler (16). Beydavî, «Lût a.s. Hz. İbrahim'in ateşde yanmadığı mucizesini görünce, peygamberliğini tasdik etti ve İbrahim'e inananların ilki oldu» der (17). Kurtubî, Nisâburî ve Ebû Havvan da bu görüşe kâil olanlardandır (18). Hâzin ise: «Hz. İbrahim, kavmini Hakka davet ettiğinde Lût a.s., orada bulunan toplumu Allah'a imana teşvik için İbrahim'i tasdik etti» der (19).

12. Meryem, 42-45, Enam, 74-80, Ankebut, 16-17.

13. Ankebut, 25.

14. Ankebut, 26.

15. Mecmeu't-Tefâsir, V/12, Beyrut, 1319, Ebû Hayvan, el-Bahru'l-Muhit VII/149, Riyad,?.

16. Tefsiru't-Taberî, XX/92, Mısır, 1327.

17. Mecmeu't-Tefâsir, V/12.

18. Kurtubî, XIII/339, Nisâburî, Garaibu'l Kur'an, Taberî Tefsiri kenarı, XX, 92 el-Bahru'l-Muhit, VII/149.

19. Mecmeu't-Tefâsir, V/12.

Yukarıdaki bilgilerden şu sonuca varıyoruz: Çocukluğundan beri amcası Hz. İbrahim'in yanında ve gözetiminde yetişen Lût'un putperest olması, Taberinin de söylediği gibi bir peygamber adayı için mümkün değildir. Lût a.s., Hz. İbrahim'in kavmini bulunduğu büyük günah çukurundan çekip çıkarmak, gönüllerine Allah inancını yerleştirmek için uğraştığını görmüş, yaptıklarının doğruluğuna ve gerçekliğine yürekten inanmış, tasdik etmiş, verdiği mücadelede de yanında yer almıştır.

d) Lût'un Hz. İbrahim'le birlikte hicret etmesi

İbrahim a.s. putperestlerle yaptığı mücadelede bir sonuç alamamıştı. Hatta babası ona şunları söylemişti: «Ey İbrahim, sen benim tanrılarımın yüzümü çeviriyorsun? Yemin olsun ki, bundan vaz geçmezsen seni taşlarım, uzun bir süre beni terk edip (buralardan) uzaklaş» diye cevap verdi (20). Hz. İbrahim ise yaptığı davetlerin fayda vermiyeceğini anlayınca, onları taptıkları tanrıları ile başbaşa bırakıp bulunduğu beldeyi terk etti (21).

Kaynaklar, Hz. İbrahim'in yanına karısı Sâre ve yeğeni Lût'u da alarak birlikte hicret ettiklerini yazmakta, çıkış ve varış yerleri konusunda ise farklı bilgiler vermektedirler. Taberî, önce Harran'a, oradan da Şam'a gittiklerini yazmaktadır (22). ez-Zebîdî de aynı bilgiyi vermektedir (23). İbn Cüreyc de bu görüştedir (24). el-Keîbî ise, çıkış yerinin Harran, varış yerinin de Filistin olduğunu söylemekte, ayrıca bu olayı, küfür beldesinden yapılan ilk hicret olarak zikretmektedir (25). Bir kısım kaynaklar ise hicretin önce Kûfe karyelerinden olan Kûsa'dan başladığını, sonra da Harran'a, oradan da Şam'a yapıldığını yazmaktadır (26).

İbn Abba sise, yolculuğun önce Harran'dan başladığını, sonra da Şam'a doğru hareket edildiğini söylemektedir (27). Taberî, bu yolculuğun Şam'da son bulmadığını, buradan Mısır'a hareket ettiklerini, Mısır'da da bir takım güçlüklerle karşılaştıktan sonra

20. Meryem, 48.

21. Tarihu't-Taberî, I/244.

22. Tefsiru't-Taberî, XX/92.

23. Tâcu'l-Arûs, V/218.

24. el-Bahru'l-Muhîr, VII/149.

25. Tefsiru't-Taberî, XX/92.

26. Mecmeu't-Tefasir, V/12.

27. A.g.y.

tekrar Şam'a döndüklerini, Hz. İbrahim'in Filistin'e, Lût a.s.ın ise Ürdün'e gittiğini yazmaktadır (28).

e) Lût'un Peygamber Olarak Gönderilmesi

Peygamberler, Allah'ın dinini yeryüzünde temsil eden, O'nun mesajını insanlara ulaştıran, hak ile batıl arasında hayatlarını cihada adayan, insanlar arasından seçilmiş mübarek zevattırlar. Bu güzide insanlar, beşeriyeti Allah'a yöneltmek ve mevcut sapıklıklardan kurtarmakla görevlidirler. İnsanlığı Şeytan'ın desise ve hilesinden, dinsizlik uçurumundan kurtarıp hidayete ulaştırmak, hidâyetle dalâlet savaşında hak ve adaletin galebe çalması için uğraşıp didinen iman kafilesinin öncüleridirler. Onlar, iyiliğin, güzelliğin, ahlakın, adaletin fiile geçeceği ideal bir toplumu kurmaya çalışırlar. Yeryüzünde toplumun birer üyesi olarak örnek olurlar. Rûhun kudretini hayatın ve toplumun kör kuvvetine hakim olacak bir dereceye ulaştırmak için gayret sarfederler. Çirkin toplumun güzel hayalleri ve duyguları perişan etmemesi, insanlığın her türlü kötülüklerden arınmış gerçeğe doğru götürmeyi amaç edindirler (29).

İşte Lût a.s. da, şirke, dalâlete, cehâlete, ve çirkin fuhşa boyunca dalmış bir kavme peygamber olarak görevlendirilmiş Allah'ın seçkin kullarından biridir. Nitekim Kur'an-ı Kerim O'nu «Allah'ın Rasulû, güvenilir peygamberi-Rasulu'l Emin-, Allah'ın ilim ve hikmetinden nasibli, misafirperver, hayırhah, salih ve rahmete ermiş» bir peygamber olarak zikreder (30).

Kaynakların verdiği bilgiye göre Lût a.s. Semüd ve Medyen arasında yaşayan bir millete peygamber olarak gönderilmiştir. Kur'an, bu bölgeye «el-Mü'tefike» adını vermektedir (31) ki, bunun çoğulu «el-Mü'tefikat» olup Kitabı Mukaddeste Sodom'un tahribi hakkında kullanılan İbranice «Mehpeka» ya tekâbül etmektedir (32). Erdem Havzası da denmektedir. Kaynaklar, havzanın beş şehri olduğunu yazmaktadırlar ki bunlar : Sodom, Admah, Sebaim, Soar ve Amora şehirleridir. (33). Nemrud soyun-

28. Tefsiru't-Taberî, XX/92.

29. H. Ziya Ülken, Aşk Ahlakı, 114. İstanbul, 1981.

30. Şuara : 160-162, Enbuya, 74-75, Araf, 79, Hûd, 78, Saffat, 133.

31. Necm, 53, Tevbe, 70.

32. İ.A., VII/90-91.

33. el-Kâmil, I, 118-122.

dan gelme hükümdarla yönetilmekteydi. Bu bölge şimdiki Lût Denizi (Tuz denizi, Şiddim Vadisi)nin hemen kuzeyinde olup, şu anda Ürdün toprakları içerisinde. Ortasından Erdem Nehri akarak Lût Denizine dökülmektedir (34). Zemahşeri, havzanın beş şehri olduğunu, bölgenin de Şam ile Medine arasında bir yer olabileceğini yazmaktadır (35).

- f) Lût Kavminin Helak Oluş Sebebi
aa) Livata Fiili

Kavmini Allah'a şirk koştuktan alıkoymak, küfürlerinden vazgeçirmek, aralarında tevhid akidesini hakim kılmak, Allah'a karşı gelmelerinden sakındırmak için Lût a.s. kırk yıl gibi uzun bir zaman mücadele etmişti. Kur'an-ı Kerim, Hz. Lût'un kavmini Allah'a davetini şöyle anlatmaktadır: «Doğrusu ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim. Artık putlara tapmaktan, Hakk'ı red ve inkardan sakınmazsınız? Buna karşı sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Benim ecrim ancak alemlerin Rabbine aittir.» (36).

Lût a.s.'ın yaptığı uyarı ve davet hiçbir fayda vermemiş, hatta her geçen gün azgınlıklarının ve aşırılıklarının artmasına sebep olmuştu. Şirk ve küfrün bu kavimde hakimiyet kurması neticesinde toplumda bozgunculuk, kargaşa, zulüm, ahlakî çöküş ve başı bozukluk alabildiğine baş göstermişti. Lût a.s. ise, onların bu durumlarına çok üzülüyordu. Cehâlete dayanan asılsız inançlarından, bilgisizliklerinden ve düşüncesizliklerinden vazgeçmeleri ve gerçek yaratıcının varlığını idrak etmeleri için, Allah'ın varlığına şahitlik yapacak yeryüzüne, denizlere, göklere ve bütün canlılara bakıp ibret almalarını, ilâhî gerçekleri aklî kıstaslarıyla anlamalarını arzu ediyordu. İnkarcı bir kavim olan Sodomlular ise, Hz. Lût'a karşı gelmekte ısrar ediyorlar ve bütün uyarılara rağmen O'na inanmıyorlardı (37). Bununla da kalmayarak, daha önce hiç bir kavmin ve hiç bir milletin yapmadığı fuhşu yapıyorlardı ki bu seksüel sapıklıkların en çirkinini ve âdisi idi. Kur'an-ı Kerim pek çok yerde onların bu yaşamlarını şöyle anlatmaktadır :

34. Fethu'l Kadir, II/222, Dr. Z. el-Mâî, Kur'an'da Tartışma Metodu, 315, Terc, E. Elbinsoy, İst. 1984, A. C. Akıncı, Peygamberler Tarihi, VIII/12, İstanbul, ?.
35. Keşşaf, II/93.
36. Şuara, 160.
37. el-Kamil, I/118-122.

«Lût'u uyarıcı bir peygamber olarak gönderdik. Hani bir ara kavmine» sizden önce yeryüzünde yaşayan milletlerden hiçbirinin yapmadığı ahlaksız ve hayasızlığı mı yapıyorsunuz? Doğrusu siz kadınları bırakıp erkeklere şehvetle yanaşıyorsunuz, şüphesiz azgın ve aşırı giden bir kavimsiniz» (38).

«Lût'u da kavmine peygamber olarak gönderdik. Hani o kavmine» görüp bildiğiniz bu gibi hayasızlığı mı işleyeceksiniz, öyle mi? Kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere mi gidiyorsunuz? Hayır, siz ne yaptığınızı bilmeyen bir milletsiniz» (39).

«Rabbimizin sizin için yarattığı eşleri bırakıyorsunuz da erkeklere mi şehvetle gidiyorsunuz? Hayır, siz haddi aşan bir kavimsiniz» (40).

«Lût'u da (uyarıcı bir peygamber olarak) gönderdik. Hani bir vakit kavmine dedi ki: «Şüphesiz siz milletlerden hiç birinin sizden önce işlemediği çok çirkin bir hayasızlığa doğru (durmadan) gidiyorsunuz» (41).

«Sizler herhalde erkeklere cinsel sapıklıklar olarak gidiyor, yol kesiyor ve toplantılarınızda çirkin şeyler yapıyorsunuz öyle mi? Ev insanlar, fasatlıklar, kötülükler, ve ahlaksızlıklar içinde yürüyorsunuz. Allah'dan korkunuz, ona itaat ediniz. Ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim» (42).

Görüldüğü üzere Lût kavmi, dinsizlik ve seksüel sapıklıkların en çirkinini olan homoseksüellikte ün yapmış bir millettir. Bu câhil, milleti içine düştükleri günah çukurundan kurtarmak, gönülleri-ne Allah korkusunu yerleştirip Hakk'a teslim olmalarını sağlamak için Hz. Lût durmadan çalışıyor, cinsel arzularını tatmin etmek için de evlenmelerini onlara tavsiye ediyor, Allah'ın insanları erkek ve kadından yarattığını, şehvî arzularını gidermek üzere kadını erkeğe eş olarak tayin ettiğini haber veriyor, aksi halde bir gün bu günahlarının cezasını çok ağır bir şekilde ödeyeceklerini kendilerine açık bir şekilde bildiriyordu (43).

38. A'raf, 80 - 81.

39. Neml, 54 - 55.

40. Şuara, 165 - 166.

41. Ankebut, 28.

42. Şuara, 160-164.

43. Garaibu'l-Kur'an, Taberi Tefsiri kenarı, VIII, 157.

Ne yazık ki bu kavme hiçbir uyarı, tebliğ ve tehdit fayda vermedi. Küfür ve sapıklıklarında hiçbir değişiklik olmadı. Hatta, iğrenç, fuhuş, halk arasında hızla yayılıp, toplumu bir baştan bir başa kuşatmıştı. Tarihçilerin ve müfessirlerin beyanına göre, bu insanlar arasında erkekler birbirleriyle evlenip nikahlanıyorlardı (44). Eşcinsellik artık gruplar halinde, toplu halde, toplantılarda yapılıp bir vaziyette idi. Bununla da kalmayarak yoldan giden yabancıların yolu kesiliver, kötü arzularına onları da alet ediyorlardı. Bu hissi şaşkınlık erkeklerde olduğu gibi kadınlarda da görülüyordu. Erkeklerine karşı içlerinde nefret uyanan kadınlar cinsî arzularını hem cinsleriyle gideriyorlardı (45).

İnsânî duygularını ve şehvî arzularını kötüye kullanmada aşırı giden bu kavim, peygamberleri Lût a.s. tarafından yapılan ikazlara ve nasihatlarla şöyle cevap veriyorlardı: «Ey Lût, yaptıklarımızı ayıplamayı bırakmazsan ülkemizden mutlaka çıkarılacaksın» (46).

Hak ile batılı ayırma savaşında Lût a.s. susmayı değil, hakkı tebliğ etmeyi, tercih etmişti. Kavminin kendisini yalanlamasına, hakir görmesine ve ayak takımının hakaret ve işkencesine maruz kalmasına aldırış etmeden doğruyu, güzeli söylemeye devam ediyordu. Çünkü Lût a.s., kavmini hidâyette görmeyi, bozulan fitratlarını düzeltmeyi, ruhen ve bedenen sağlıklı olmalarını istiyordu. Fakat her defasında kavminin ileri gelenleri Hakkın karşısına dikiliyor ve «Eğer doğru» söyleyenlerden isen bize o (tehdit edip durduğun) Allah'ın azabını getir de görelim» (47) diyorlardı.

Rûhî hastalıkları da tıpkı bedenî arızaları gibi bozulan, değer ölçüleri gün geçtikçe kaybolan bu milletin ileri gelenleri bununla da yetinmeyerek «Çıkarın Lût'u ve ailesini buradan, Çünkü temizliğe önem veren insanlarımız bunlar» dediler (48).

Bütün bu yapılanlara karşı sabrını ve müdafaa gücünü kaybeden Hz. Lût : «Ey Rabbim ortalığı fesada veren bu millete karşı bana yardımını gönder» diye münacatta bulundu (49). Bunun üzerine Allah Teala, meleklerini misafir suretinde çok güzel bir sima ile gönderdi. Ayeti kerimenin beyanına göre, Lût a.s. genç delikanlı suretinde gelen misafirlerine kavminin sarkıntılık yapmasından korkar ve üzerlerine titrer (50). Bu korku ve endişesini de

44. Kurtubû, VII/243-244, el-Kamil, I/118-122, Tefsiru İbn Kesir, II/441-442.

45. Bkz. a.g. yerler.

46. Şuara, 167.

47. Ankebut, 29.

48. A'raf, 82.

49. Ankebut, 30.

50. Hüd, 77.

kırk yıldan beri kendisine karşı koyan karısına söyleyerek susmasını ister. Fakat o, bunu dinlemeyerek etrafa şunları yayar: «Bize şimdiye kadar görmediğim derecede güzel yüzlü nefis kokular sürmüş delikanlılar misafir olarak geldi» (51) dedi. Güzel çehreli ve bıyığı terlememiş delikanlılar, gerçek durumlarını, melek olduklarını Hz. Lût'a söylememişlerdi. Lût a.s. ise bunları ağırlandıktan istenen misafirler olarak biliyordu. Bunun için de şerli milletin onlara kötülük yapmasından korktu. Zalimler şayet misafirlere kötülük yapmaya kalkarlarsa ne yapacaktı? Bu hususu Hz. Lût için düşünmeye başlamıştı. Ancak çok geçmeden korktuğu şey başına gelmişti. Cinsel bataklığa boğazlarına kadar gömülmüş halk Hz. Lût'un evinin etrafını sararak gelen misafirleri teslim etmesini istediler. Lût a.s. misafirleri karşısında kendisini rezil etmekten utanacak kimseler bulunur düşüncesiyle kavmine «Bunlar benim misafirlerim, beni rüsvay etmeyin, Allah'dan korkun da beni utandırmayın» edid (52). Ve kasabadaki kızlarla evlenmelerini istedi. Hatta «alacaksınız işte bunlar benim kızlarım» (53) diyerek misafirlere karşı kendi kızları ile evlenmelerini istedi (54) Çünkü böyle evlilik temizdi, güzeldi, meşru idi. Ancak bu gözü dönmüş insanlar maksatlarını açıkça belirttiler ve güzel gençlerden başkasını istemediklerini, kadınların kendilerini tahrik et-

51. İ.A. VII/90.

52. Hûd, 79.

53. Hicr. 71, Hûd, 78.

54. Âyette zikredilen kızlardan maksat bizzat Lût'un kızları mıdır, yoksa kavminin kızları mı kastedilmiştir? Müfessirler bu konuda farklı izahlarda bulunmuşlardır. İbn Kesir, Kurtubî, Kâdî, Hâzin ve İeşşâf gibi müfessirler «Lût a.s. bizzat kendi kızlarını kasetmiştir demektedirler. Bunlarda bulunmuşlardır. İbn Kesir, Kurtubî, Kâdî, Hâzin ve Keşşâf gibi müfessirlerine feda etmiştir. Bkz : Mecmeu't-Tefasir, III/346, Kurtubî, IX/26, Keşşâf II/283. Ancak bu görüşün doğru olmadığını bazı müfessirler şu itirazlarıyla ortaya koymuşlardır :

a) Bu cinsi sapık insanlara kız vermek bir peygamber için mümkün değildir.

b) Kaynaklar Lût'un iki kızı olduğunda ittifak etmektedirler. Büyük bir topluluğun iki kıza evlenmesi düşünülemez.

c) Âyeti kerimede «BENAT» tabiri kullanılmıştır. Üç ve üçten fazla kız için kullanılan bu kelime, Hz. Lût'un kızlarına nasıl ıtlak olunabilir? Mücâhid, Said b. Cübeyr, İbn Abbas, Lût'un kendi kızlarını değil, milletin kızlarını kasettiği görüşündedirler. Bunlara göre «Lût Peygamber olduğu için kavminin babası mertebesindeydi. Hz. Muhammed'in eşleri için Kur'an : «Onun eşleri mü'minlerin anneleridir» (Ahzab, 6) demiştir. Binanaleyh «İşte benim kızlarım» derken Lût, kavminin kızlarını kasetmiştir» (Mecmeu't-Tefasir, III/346-347.)

mediğini, onlara karşı bir ihtiyaç ve istek duymadıklarını ileri sürerek «Senin kızlarınla bizim bir ilgimiz olmadığını biliyorsun, sen ne istediğimizi de bilirsin» dediler (55).

İşte tam bu sırada misafir melekler için gerçeğini Hz. Lût'a anlattılar. İnsan olmadıklarını, melek olduklarını ve kavmini Allah'ın emri üzerine helak etmek için geldiklerini söylediler. Milletin kendilerine dokunamayacağını haber verdiler. Lût'a da sabah olmadan ailesi ile birlikte gece yarısı kasabadan çıkıp gitmesini söylediler ve «Korkma ve üzülme, biz mutlaka seninle birlikte aile efradını da bu zalimlerin elinden kurtaracağız, ancak eş hariç, zira o, geride kalan sapık ahlaksızlardandır» dediler. (56).

bb) Helâk Şekli

Cinsî sarhoşluk ve azgınlık içinde ne yaptığını bilmeyen bu kavmi melekler vasıtasıyla nasıl helak ettiğini Yüce Allah şöyle anlatmaktadır: «Güneş doğarken bir ses, bir uğultu onları yakalayıverdi. Şehirlerinin altını üstüne getirdik ve üzerlerine çamurdan pişirilmiş taş yağdırdık» (57). «Onların altını üstüne getirdik» ifadesi, herşeyi alt üst edip, bütünüyle silip süpüren ve ortadan kaldıran tam bir felaketi tasvir etmektedir. Bu alt-üst oluş tıpkı onların insanlıktan çıkıp hayvanlık derecesine düşen alk üst olmuş tabiatlarına uymaktadır. Hatta onlar, hayvanlardan da aşağılaşmışlardı. Çünkü hayvan hayvandır. Belirli bir sınıra gelince durur. Bunlar ise, hiçbir sınır tanımıyorlardı (58).

«Yığın yığın, üst üste inen çamurla sıvanmış ve sertleşmiş taşlar. Allah tarafından işaretlenmişti. Tıpkı yığınlarca sürülerin işaretlenip öyle otağa salınışı gibi. Sanki bu taşlar özel şekilde bunlar için hazırlanmış ve işaretlenmiş, gerekli olduğu zaman kullanılmak üzere çoğaltılmıştı (59).

Allah Teala, Necm suresinde (âyet 53-54) Lût milletinin kasabalarını yere batırdığını ve onları yerin dibine gömdükçe gömdüğünü de ifade etmektedir. Buna göre, onları helak eden felâketi, büyük bir deprem ve bir yanardağın faaliyete geçmesine, bir vol-

55. Ankebut, 33.

56. Hûd, 81, Ankebut, 33.

57. Hücr, 73-74.

58. Fı Zilali'l-Kur'an, VII/220-241.

59. A.g.y., el-Bidaye, I/182.

kan püskürmesine benzetenler olmuştur. Allah'ın takdirine uygun bir şekilde o kavme ve yöreye ders olmak, daha sonra geleceklerin ibret almalarını sağlamak üzere bir volkanın lav püskürmesi de mümkündür. Bu da yine Allah'ın ilmi kadîmine göre tecelli eder. Nitekim yörenin batmasıyla yerinde deniz seviyesinden 790 metre derinlikte 1015 km karelik bir alanı kaplayan bir göl meydana gelmesi, bu görüşe hak verir inancındayız. Ayrıca, Allah'ın dilemesiyle ilgili özel bir takdir uyarınca Lût a.s.'ın kavmini helâk etmek üzere o zamanda meydana gelen tabii bir hadise de vukû bulmuş olabilir (60).

Zemahşerî, felâketin şekli konusunda farklı bir yorum getirmekte ve : «Allah Teâla benliğini yitirmiş bu kavme, üzerlerine yağmur gibi ateş ve kükürt indirmiştir» demektedir (61).

Kaynaklar felaketin yok ettiği insanların sayıları hakkında farklı bilgiler vermektedirler. Taberî, ölenlerin sayılarının 4 milyon olduğunu söylemektedir (62) İbnü'l Esir, dört bin kişi olduğunu zikreder (63). Sa'lebî de aynı görüştedir (64). İbn Kesir ise «el-Bidaye ve'n-Nihaye» adlı eserinde ölenlerin sayılarının 400 kadar olduğunu yazmaktadır (65).

g) Livâta fiilinin İslam Hukûkundaki hükmü

Ebû Dâvûd, İbn Mâce, Tirmizî, Nesâî ve Dârekutnî'nin Rasûlullah'dan rivâyet ettikleri bir hadisi şerifte Hz. Peygamber şunları söylemiştir: «Lût kavminin amelini yapan birini görürseniz fâilî de mefûlü de (yapanı da yaptıranı da) öldürünüz» (66).

Ebû Mûse'l-Eş'arî'nin rivâyet ettiği hadiste de Rasûlullah s.a.: «Erkek erkekle cinsî münasebette bulunursa, her ikisi de zânîdir. Kadın kadınla aynı şekilde cinsî münasebette bulunursa yine her ikisi de zânîyedirler» (67). demiştir.

Kur'an-ı Kerim ise, Lût kavminin yapmış olduğu eşcinsellikten bahsederken, livâtayı fâhişe, fuhuş olarak zikretmiştir: «Siz

60. Bkz : A.g.y. yerler.

61. Keşşâf, II/93.

62. Tarîhu't-Taberî, I, 306., Şevkânî, Fethu'l-kadir, II, 223.

63. el-Kamil, I/118-122.

64. İ. Ans., VII/90.

65. A.g.e., I/182, Beyrut, 1966.

66. Ebû Dâvûd, K. Hudûd, 28, Tirmizî, K. Hudûd, 24 İbn Mâce, K. Hudûd, 12.

67. eş-Şevkânî, Neylü'l-Evtâr, VII, 30, Mısır, 1357.

gerçekten hayasızlığı fuksu meydana getiriyorsunuz» (68). «Çünkü siz kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz» (69).

Kurtubî, el-Fücâe denilen bir adamın, Lût kavminin yaptığı fiili işlediğinden dolayı Hz. Ebû Bekir tarafından yaktırıldığını nakletmektedir. Olay şöyle cereyan etmiştir: «Hâlid b. Velid, Hz. Ebû Bekre bir mektup yazarak livâta yapan birisi hakkındaki hükümü sordu. Hz. Ebû Bekir de sahâbeyi toplayarak durumu onlarla istişâre etti. İstişâre heyetinde bulunan Hz. Ali : «Bildiginiz üzere, bu günahı tek bir kavim yapmıştır. Bu yüzden onlara verilen ilâhi cezayı da biliyorsunuz. Ben bu işi yapmanın yakılması taraftarıyım» demiştir. Bunun üzerine istişâre meclisinde bulunan sahâbenin hepsi de adamın yakılmasında ittifak etmişlerdir. Bundan sonra Hz. Ebû Bekir, Hâlid b. Velid'e, livâta fiilini yaptığı tesbit edilen şahsın yakılmasını yazdı ve o da emri yerine getirdi» (70).

Livâta fiilini irtikap edenleri yakma işi, İbn Zübeyr ve Hişâm b. el-Velid zamanında da gerçekleşmiştir. Daha sonra, Hâlid el-Kasri'nin de Irak'ta bu fiili yapanları yaktığını görmekteyiz (71).

Yine Kurtubî'nin beyanına göre; İbn Zübeyr zamanında livâta yapan yedi kişi yakalanmıştı. Bunlardan dördünün evli olduğu tesbit edilince, Harem-i Şeriften dışarı çıkarılarak, ölünceye kadar taşlanarak recmedilmişlerdi, diğer üçü de had cezası ile cezalandırılmışlardı (72).

Zâhirîler livâtayı zina saymamakta, sadece tazir cezâsını gerekli görmektedirler. Onlara göre livâta, zinadan ayrı bir şeydir. Zinâyâ dâir açık hükümler olduğu halde, livâta hakkında sarih bir nas bulunmamaktadır (73).

İmâm Mâl'k, Şâfiî ve Ahmed b. Hanbel'e göre ise, yasak olan cinsî münasebetin ka'ın veya erkeğin ön veya arkadan olması hüküm bakımından aynıdır. Hanefilerden Ebû Yûsuf ve Muhammed

68. Ankebût, 28.

69. Arâf, 81.

70. el-Câmi'li Ahkâmi'l-Kur'an, VI, 244.

71. A.g.y.

72. Bkz. a.y.

73. İbn Hazm, el-Muhallâ, II, 380-385, Kahire, 1350/1952.

bu görüştülerdir. Ancak zinada olduğu gibi livâtanın da dört şâhidin şehâdetleriyle sâbit olması gerekmektedir (74).

Ebü Hanife ise bu konuda tamamen farklı düşünmektedir. Ona göre kadın veya erkeğe arka taraftan temas zina değildir. Çünkü fıkhıta ön taraftan vâki münasebete zina, arka taraftan vâki olana da livâta denmiştir. İsimlerin farklı oluşu mânâ ve mahiyette de farklılığı gösterir. Eğer livâta zina sayılıysaydı sahâbe-i kiram ayrı ayrı görüşler serdetmezler, ihtilafa düşmezlerdi. Ayrıca zinada nesillerin karışması hususu söz konusudur. Livâta da bu durum yoktur. Hakîkî şehvet de livâtada değil zinadadır. Ancak livâta başlı başına bir günah olduğu için tazir cezası ile cezalandırılır. Bunun için de iki şâhidin şehâdeti kâfidir (75). Hanefiler bu konuda: «Kim haksız yere bir cezâ tatbik ederse, o takdirde haddi aşmış ve zulmetmiş olur» hadisini delil olarak getirmektedirler (76).

el-Arâf Süresi âyet 80 ve 81'e yaptığı açıklamada Nisâbüri, livâte fiilinin insan bedenine, sağlığına ve topluma zarar verdiğini, pekçok hastalıkların meydana gelmesine, huzur ve sükünü bozarak ferd ve toplumun kokuşmasına sebep olduğunu zikrederek bu konudaki düşüncesini şöyle noktalar: «Allah kadının rahmini erkeğin sipermini koruyacak, döllenmeyi sağlayacak bir şekilde ve özellikde yaratmıştır. Bu durum, herhangi bir hastalığa sebep olmamaktadır. Ancak livâta böyle değildir. Tıb kânunlarının da şahid olduğu gibi erkekde bu hal gerçekleşecek olursa, o takdirde insan siperini vâsıl olduğu yerde habis tümürün meydana gelmesine, böyle fâil ve mefulde bir takım hastalıkların doğmasına sebep olur» (76). (*)

74. el-Kâsânî, Bedâiu's-Sanâi, VII, 34, Beyrut, 1394/1974, Ö. Nasûhi iBlmen, Hukuki, İslâmiyye ve İstulâhâi Fıkhiyye Kâmûsu, III, 216 İst. 1968, A. Şafak İslam Ceza Hukuku, 140, Erzurum, 1977, Cesas, Ahkamü'l-Kur'an, III, 262, Beyrut,?. İbn el-Arabî, Ahkâmu'l-Kur'an, II, 786, Beyrut, 1972.

75. Abdu'l-Kâdir Üdeh, et-Teşriü'l-Cinâi'l-İslâmî, II, 353, Beyrut,?. Ö.N. Bilmen, a.g.e., III, 209.

76. b=Nisâbüri Garaibu'l-Kur'an, Taberi, Tefsiri kenarı, VIII, 159, Mısır, 1326.

(*) Konunun tıb ilmini de yakından ilgilendirmesi sebebiyle E.Ü. Tıp Fakültesi Dahiliye Hastalıkları Bölümü Başkanı Sayın Prof. Dr. Ahmet Hulusi KÖKER'in bu konuyla ilgili olarak vermiş olduğu bilgileri de burada zikretmek istiyoruz :

«Kadın vajinası çok katlı epitel ile döşenmiş olduğundan cinsî münasebet için uygundur. Halbuki Kalın Bağırsağın Rektum bölümü tek katlı epitel ile döşenmiş olduğundan, cinsî münasebetteki mekanik tahrişlerde

h) Livâtanın toplumda açacağı yaralar

Hızlı Lût'un cinsi sapık olan kavminin yok oluşu üzerinden binlerce yıl geçmiş olmasına rağmen, dünyamızın çeşitli yörelerinde o kavmin yoluna doğru gidilmekte, aynı ve daha beter cinsel sapıklıkların yapılmakta ve hatta kanunlara bağlanmakta olduğu görülmektedir. Bugün dünyamızın medenî geçinen birçok yerinde lûtülüğün (homoseksüelliğin) legalize edilmesi, hatta nikah bağı ile tescil edilmesi seksüel sapıklığın ne dereceye kadar arttığını gösterir inancındayız (77).

Dünyanın pekçok yerinde akılalmaz bir şekilde yaygınlaşan eşcinsellik ve benzeri cinsel sapıklık, ahlak ve terbiyenin menfur gördüğü bir alışkanlıktan başka bir şey değildir. Son derece çirkin olan bu fiil, ibtidai ve gayri insanî arzuların ortaya çıkışıdır. Tarihin hemen her döneminde görülebilen bu marazî davranış, bir toplumun değer ölçülerinin yok edildiği, rûhî hastalıkların baş gösterdiği, bilgisizliğin, insafsızlığın ve cehâletin hızla arttığı toplumlarda ortaya çıkmaktadır.

Bilim ve tekniğin hızla arttığı, uzay çağının yaşandığı medenî bir dünyada, herkes içinde en müstehcen ve ahlaksız davranışlar-

---

çabuk zedelenir ve yaralar açılır. Rektum mukozası tek katlı olduğundan, bazı özel durumlarda lavman yolu ile hastaya ilaç verilebilmekte ve buradan vücuda emilmektedir.

Homoseksüellerde, rektum, mukozasında açılan yaralardan, AIDS hastalığını meydana getiren HTLV-III- Virusu kolaylıkla organizmaya, özellikle Tlenfositlerine girmekte ve onları AIDS virusu üreten birer fabrika haline getirmektedir. T-Lenhositlerinin fonksiyonlarının bozulması ve sayılarının azalması, organizmanın müdafaa mekanizmasını ortadan kaldırmaktadır.»

AIDS'li hastaların Rektum mukozasında, diffuz eritem ve yaygın ülserasyonlar şeklinde ağır bir tablo oluşmaktadır. Bunlarda yapılan Rek-

1. Apoptotik cisimcikler ve dejeneratif kript hücreleri,
2. İntranuclear viral inklüzyonlar, fokal epitelial hücre dejenerasyon-
tum Biyopsilerinde, Rektal kriptalarının kaidesi etrafında:
ları.

3. Yoğun mast hücrelerinin infiltrasyonu gözlenmiştir. / Bu konuda daha geniş bilgi için bakz: «Doç. Dr. Ömür Gönen, AIDS'de GASTROİNTES-TİNAL Bulgular, E.Ü. Tıp Fakültesi, No: 2, s. 37, 1985, Doç. Dr. Yusuf ERDOĞAN, AIDS'de İmmunoloji, Adı geçen dergi, s. 13-18.»

Ayrıca, AIDS'li hastalarda, Kaposi Sarkomu ve lefvoma gibi tümörlere de rastlandığını biliyoruz. (Bkz: Doç. Dr. Ümit SOYUER, AIDS'de deri lozyonları ve Kaposi Sarkomu, Adı geçen dergi, s. 33).

77. Prof. Dr. A. Songar, Modern psokoloji ve ve Ruh Hastalıkları, 490, İstanbul, 1977.

dan asla haya etmeyen lûtiler, bütün dünyanın başına gün getikce daha büyük bir dert olma istidadı göstermektedirler (78). Kur'an ise, L t kavminin cinsel sapıklıklarını ve helâk oluşlarını zikretmek suretiyle insanlığın dikkatini o yöne doğru çekmekte ve aynı cezaya düşmemeleri için de ibret almalarını istemektedir.

Allah Teâla, kadın ve erkeğin, nefsi ve şehvi bütün arzularını giderecek ve kendilerine hertürlü sa deti verebilecek olan tek şeyin evlilik olduğunu bildirmektedir: «Allah sizlere kendi canlarınızdan huzur ve s k n veren, zevkinizi dindiren eşler yarattı, aranızda ili bir sevgi ve şekât meydana getirdi. şüphesiz ki burada d ş nebir bir millet için öğütler, ibretler ve deliller vardır» (79). Bu âyeti kerime ile Allah Teâla, hayatın birbirine eş ettiği kadın ve erkeği ezelde bir yarattığını, sevginin kenetlendiği, kadının erkeği, erkeğin kadını teşhir ettiği, varlıklarının birleştiği, neşelerinin, zevklerinin, irade ve arzularının, hayal ve sevgilerinin bütünleştiği yerin  ile olduğunu, evlilik olduğunu bildirmektedir. İşte bunun içindir ki İşlam, evliliğe,  ileye, yuvaya, tabii ve nezih bir şekil vermiştir. Evliliği sevgi ve şekât birliği kılmiştır. Toplumun yapı ve bünyesini kemiren kötü alışkanlıkları, türlü işret ve cinsi sapıklıkları, yuvayı perişan eden, sevgi ve ahengi bozan hasletler olarak saymıştır.

şu bir gerçektir ki, bir toplumdaki değer ölçülerinin yok edilmesiyle r hi hastalıklar revaç görmeye başlar. Kötü  rnekler çoğalır. Böylece hastalıklı toplum yapısı baş gösterir. İnsan fitratına bu alışkanlıklar aykırı da olsa toplum o yöne doğru akar gider. Halbuki bu yapılan şeyler insan fitratını dejenere eder. İnsan, fitrat kanunları gereğince, ancak hayatın ihtiyaçlarına cevap veren şeylerden zevk alır, yoksa fitratta çekişen veya ona karşı koyan şeylerden değil. Cinsi sapıklık ise, hayata karşı çıkmadır. Çünkü hayat tohumunu kötü bir toprağa ekerek yery zindeki hayatın geleceği için faydalı bir unsur olmasını engeller. Halbuki aynı tohum verimli bir sahaya ekilmiş olsaydı hayatın geleceği için faydalı ve verimli olurdu. Bu nedenle cinsi sapıklık çeşitlerinden insan fitratı sırf ahl ki sebeplerden dolayı değil, fitri sebeplerden ötürü de nefret eder. Çünkü insan fitratı da nihayet Allah'ın k inata koyduğu kanunlar gereğince sadece ve sadece hayatın geliştiril-

78. A. Songar, eşitleme, 128-129 İstanbul, 1981.

79. Rum, 21.

mesi ve olgunlaştırılması için yapılan faaliyetlerden zevk alır, hayatı dümura uğatıp öldüren faaliyetlerden değil (80).

İnsanın varoluş sebeplerinden biri de dünya huzur ve sükununu temin etmek, iyilikleri kötülöklere hâkim kılmaktır. Bunun için de bir takım arzuları, zevkleri, sevmeyi, evlenmeyi, çoğalmayı, adâleti, dürüstlüğü ve güzelliği fırsat ve ahlak kanunları esasına üzerine bina etmelidir. Hatta insanlığın bu esasları koruması, yaşatması varlığının devamı için şarttır. Aksi halde, milletlerin gelecek nesilleri iyi yetişmiyecek düzensizlikler, âile faciaları, cinsi sapıklıklar baş gösterecektir. Böylece insan rûhu ve bedeninde meydana gelece kzararların ve felaketlerin önü alınamayacak, ahlâkı ve sosyal yıkım bir facia olarak gerçekleşmiş olacaktır. Bu da tüm insanlığın ahlâkı yönden iflas etmesi, yer yüzünün iffetsizlik ve cinsel sapıklık kanına boyanması demek olur ki işte o zaman bu kir ve pislik, Allah'ın vereceği azap ile yıkanarak temizlenebilir.

1. Livâta - AIDS İlişkisi

20. asrın son yıllarının yaşandığı günümüzde bütün dünyayı korkutan ve ürperten AIDS, asrın felâketi olarak nitelendirilmiş ve önüne geçilmediği takdirde dalga dalga bütün dünyaya yayılacağı belirtilmiştir. Tıppın bu derece ileri olduğu bir dünyada hiçbir hastalık bu kadar büyük panik yaratmamıştır. Tıp uzmanları, AIDS'li insan vücudunu kapısında muhafızları ve burçlarında müdafaada bulunacak askerleri olmayan ve savunması tükenen bir kaleye benzetmekte, hastalığa tutulmanın % 100 öleceğine dikkat çekmektedirler (81).

Çağın hastalığı olarak nitelendirilen AIDS, uzmanların ifade ettiklerine göre «homosüksüel hastalığı» olarak da bilinmektedir (82). Yine uzmanlar hastalığın taşınma yollarını zikrederken, en başta homoseksüeller yoluyla bulaştığını, geri kalanların ise, ilaç mübtelâlarında, homofililerde, kontamine iğnelerini sıkça kullananlarda, hayat ve genelev kadınları ile temasda bulunan erkeklerde, biseksüel ve toksikoman erkeklerle temas eden kadınlarda arttığını ifade etmektedirler (83).

80. Fi zilâli'l-Kur'an, VIII, 237-238.

81. Prof. Dr. A. Hulusî Köker, AIDS'in târihi, 2, AIDS, E.Ü. Tıp Fakültesi No. 2, 1985.

82. Doç. Dr. E. Dalgılıç, AIDS'in Etiyolojisi, s. 9. Adı geçen dergi.

83. Prof. Dr. A. H. Köker, AIDS'den korunma, s. 56. Adı geçen dergi.

Uluslar arası Afrika AİDS sempozyumunda alınan karar AİDS'in cinsî temas ile geçen hastalıklar arasına katılması kararlaştırılmıştır (84). Batıda Zürih gibi kenletrde AİDS'in eşcinsellerde, uyuşturucu kullananlar arasında yaygın olduğu, Afrika ülkelerinde de genel kadınlar arasında hastaların varlığı Dünya Sağlık Örgütü tarafından ilan edilmiş ve önümüzdeki 5 yıl içinde önlem alınmadığı takdirde büyük bir patlamanın olacağı bildirilmiş, bu konuda bütün ülkelere savaşa çağırılmıştır (85). Bugün AİDS'in dünyada sanıldığından çok daha fazla yaygın olduğu, 10 milyon kişinin hastalığı yapan virüsü taşıdığı, 5 yıl içinde, 5 milyon kişide hastalık ortaya çıkabileceği yine ilgililer tarafından bildirilmiştir (86).

Yukarıda verilen bilgiler bize, AİDS'in livâta ile yakın ilişkisinin olduğunu göstermektedir. Nitekim 1984 yılına kadar Amerikada AİDS'le ilgili yapılan araştırmada bu hastalığın yayılmasında ve artmasında livâta fiilinin çok büyük etkisi olduğu görülmüştür. Söz konusu raporun sonuçları şöyledir: (87).

Hasta Grubu	1982'den önceki vaka%	82/83 vaka sayısı %	83/84 vaka sayısı %	Totol %
Homosexual-bisexual	636—74,5	1600—71,5	2802—73,2	5038—72,8.
İlaç kullananlar	121—14,2	401—17,9	668—17,4	1190—17,2.
Haiti'lilerde	48— 5,6	90— 4,0	111— 2,9	249— 3,6.
Hemofili'lerde	7— 0,8	11— 0,5	28— 0,7	46— 0,6.
Heteroseksual temaslar.	8— 0,8	19— 0,9	27— 0,7	54— 0,8.
Kan takılanlarda	2— 0,2	29— 1,3	50— 1,3	81— 1,2.
Non Karakteristik	31— 3,8	87— 3,9	144— 3,8	263— 3,8.

Görüldüğü üzere AİDS'in yayılma alanı %70'in üzerinde olmak üzere lütîlerdir. Bu oranda hastalığın homoseksuellerde görülmüş olması veya onlar kanalıyla yayılması, diğerlerinin de uyuşturucu mübtelâsı ve fâhişelerde ortaya çıkması AİDS'in livâta ile yakın ilgisi olduğunu göstermektedir. Ancak bunu demekle AİDS'i livâta ile aynı değerlendirdiğimiz ve Kur'anda mevcûdiyetini kabul ve iddia ederek isbat etme ve delil arama çabasında olduğumuz anlaşılmalıdır. Böyle bir iddianın Kur'ânî açıdan

84. Hürriyet Gazetesi 24. 10.1987.

85. A.g.y.,

86. Prof. Dr. Mithat Çoruh, Hürriyet Gazetesi, 24. 10. 1987.

87. E. Dalgıç, A.g.y., s. 7.

mahzurlu olduğu ve Kur'an'ın amaçlarıyla mutabık olamayacağı inancındayız. Kaldıki AİDS hakkındaki yorumlar ve tefsirler gün geçtikçe değişmekte, sebep ve sonuçları üzerinde farklı açıklamalar yapılmaktadır. Binaenaleyh Kur'an, ilmin inkişâfı ile değişebilen bir takım nazariyeler ve teorilerle meşgul olan bir kitap değildir. Şüphesiz Kur'anın tabii olaylara bazı işaretlerde bulunduğu açıktır. Ancak bu işaretlerin sonuçlarını Kur'an değil bilim ortaya çıkarmalıdır.

Kur'an livâta fiili gibi ahlâken merdüd olan bir takım davranışları şiddetle zemmetmiş, toplumları ve milletleri fitri ve insâni kurallara muğayir, ahlâken menfi hareketlerden vazgeçmeleri için uyarmıştır. Tarihin hemen her devrinde yer yer görülmüş olan insâni duygulara muğâyir, hissen ve aklen merdüd bu menfi aşk yüzünden mahvolan Lût kavminden dünya ibret almalıdır. Livâta ile yakın ilişkisinin olduğu uzmanlar tarafından iddia edilen AİDS hastalığından korunmak ve hastalığa yakalanmamak için de elde olmayan durum ve şartlar hariç, ahlaklı olmak gerektiği inancındayız.

SONUÇ :

Kur'an, ilâhi gazaba uğrayanların âkıbetlerine ve harabelerine tüm insanlığın dikkat edip bakmalarını, yerle bir edilen Lût kavminden, geçmişte işlenmiş, yapılmış sapık ihtiraslardan, acı hatıra ve tecrübelerden, insani varlıkları mahveden iğrenç yaşamın ortaya koyduğu sonuçlardan, bilgilerden ibret almalarını istemektedir. Kur'an hem ferdi hem de toplumu, ibtidâi ve hayvâni arzuların girdabından kurtarıp en yüce mertebeye ulaştırın şeyin Allah inancı olduğunu, ahlak olduğunu söylemektedir. O dinden, ahlaktan, idealden yoksun bozuk bir toplumun, gerçek ideallerle, sağlıklı inançlarla, kalpleri Allah inancı ile dolu olan bir millete eşit olmasının mümkün olmadığını da haber vermektedir. Toplumda iyilik ya da kötülüğün er ya da geç, şu ya da bu biçimde karşılığını göreceğini, kötülüğün de tarihin şu ya da bu aşamasında cezasını bulacağını Kur'an şöyle açıklar: «Kötülük işleyenler kendilerini iman edip salih amel işleyenlerle bir tutacağımızı mı sanıyorlar? Hayatları ve ölümleri bir mi olacak? Ne kötü hüküm veriyorlar» (88).

---

88. Câsiye, 21.

Bilindiği üzere her devir ve her yerde «iyi ve kötü» mefhumları değişmemiştir. Büluğ çağına eren herkes, iyiliğin, kötülüğün, günahın, sefâletin ve fazîletin varlığına delâlet eden şeyleri bilebilir. İnsan hayatını yıkmaya, cemiyetleri bölmeye matuf her davranış, her düşünce ve her hareketin günah olduğunu bilir. Aynı şekilde ferdin ve toplumun islahına yönelik hertürlü teşebbüsün de sevap olduğunu bilir. Zaten Ceccartes'in de dediği gibi «sâlim akıl bütün insanlara eşit olarak paylaştırılmıştır.» Bunun manası, isterlerse bütün insanlar hakikatı bulabilirler, demektir. İnsan imanının esası da budur. Nasıl bütün insanlar, el, kol, burun, ağız ve göz sahibi iseler, tıpkı bunlar gibi, bir de düşünmesini bilen, akla sahiptirler. Hayvan düşünme iktidarına sahip değildir. İnsanda düşünme iktidarını inkar etmek onu hayvanlarla bir tutmak olur. Şüphesiz her insan gerçeği hemen ve kolayca bulamaz. Doğru düşünmek için çalışmaya ve uğraşmaya ihtiyaç vardır (89).

İnsanlık var olduğu günden beri hak ile bâtil, gerçekte yanlış arasındaki farkı bulabilmek için gayet sarfetmiştir. Çoğu zaman da, çoğu zaman da bundan mahrum kalmıştır. Nitekim, Lût kavhakikati bâtila, eğriyi doğruya üstün kılmaya güç yetirebilmişse mi, insan olmasına rağmen Allah'a iman etmeyi bir kuruntu sayarak, yaratılanları ile irtibatını kesmişler, Allah'ın kendilerine lütfettiği akıl ve idraklerini kötüye kullanarak, hislerinin, nefislerinin ve şehvetlerinin esiri olmuşlar, kötülüğü iyiliğe, çirkinliği güzelliğe, şiddeti huzura ve barışa üstün tutmuşlardır. Böylece fertleri ve toplumları birleştiren müşterek kıymetler ve faziletler tesirlerini kaybetmiştir.

Toplumlar ve milletleri birleştiren davranışlar ve ahlâkî müesseseler tesirlerini kaybettikleri takdirde böyle bir toplumda bütünlük, huzur ve sükunun bulunması mümkün değildir. Bir toplumda fertler arasında ahlak kavramları zayıflayıp çöküntüye uğrarsa milletçe saygı duyulan ahlâkî ve sosyal değerler, din anane, müşterek kültür kaybolursa o milletin varlığını sürdürmesi düşünülemez. Bilindiği gibi faziletli yaşayış sayesinde fert hayatının yükselmesi bütün toplumun yararına olur. Kötü olanı müsamaha ile karşılamak tehlikeli bir davranıştır. Herkes hoşuna gittiği, canının istediği şekilde hareket etmekte hür olmamalıdır. Fuhşu, iftirayı, tembelliği ve hertürlü kötülüğü itiyat edinen herkes halk düşma-

89. Prof. Dr. M. Kaplan, Nesillerin Rûhu, 148, İstanbul, 1967.

90. Alexis Carel, Başarının Sırları, 112, İst. 1981.

nı olarak görülmelidir. Modern devletler dejenere oldular. Çünkü fazilet kaynaklarını kurutmak sûretiyle yaratanlarına itaat etmeyi reddettiler (90).

Kur'an, dünyayı kana bulayanların, ahlakı fesad ile insanlar arasında bozgunculuk yaparak, kötüyü iyiye, çirkini güzele hâkim kılanların, anarşiyi huzura, terörü barışa üstün tutanların ukba-da yeri olmadığını gayet açık bir şekilde ifade etmektedir. «Bu âhîret yurdunu, yeryüzünde kibirlenip büyülenmeyi, fesadı ve bozguncululuğu istemeyen kimselere veririz. Sonuç Allah'a karşı gelmekten sakınanlarındır» (91).

Kur'an, Lût kavminin helâkine sebep olan livâtayı zikretmekle, insanlığı, asırlar önce yaşamış, ahlâkı ve manevî duygularını kaybetmiş bir milletin çöküşünden ve sonucundan ibret almaya davet etmektedir. Geçmişte işlenmiş, yapılmış sapık ihtirasların kavimleri ve milletleri ne hale getirdiğinin bilinmesini istemektedir. İnsanlık için iyinin, güzelin ve fıtrata uygun olanın yapılmasını arzu etmektedir. Mü'minlere, birlikte yaşadığı inançlarını, kültürlerini, örf ve âdetlerini, sevdiklerini ve yediklerini, evlenmelerini ve çoğalmalarını hep bu esasa uygun olarak yapmalarını tavsiye etmektedir. Müşterek değerleri dümûra uğrayan, hat-ta zayıflayan toplumların varlıklarını sürdürmelerinin imkansız olduğunu haber vermektedir.